

Mégsem lesz 58 A villamos

A BKV Rt. új, 2002–2003-ra érvényes vonalhálózati térképén, amelyet egyébként minden érdek-lődő 380 forintért megvásárolhat a bérletpénztárakban, szerepel az 58A jelzésű villamos. E szerint a két végállomás: a Moszkva tér és a Budagyöngye, tehát a hűvösvölgyi 56-os villamos betétjárata lenne, ám az egykori zugligeti vonalra utalva az 58-as számot viselne. Az utána következő „A” talán azt jelentené, hogy ez a vonal egyelőre csonka, de majd visszaépítik a teljes zugligeti vonalat és akkor már 58-asként szállítja az utasokat. Mindenesetre reménykeltőnek tűnt a térképre nyomtatott új viszonylat, még akkor is, ha csak reggeli csúcsidei betétjáratként hirdették meg. A menetrend azért ott van, 6.30-tól 9.30-ig, illetve 6.42-től 9.42-ig tart az üzemidő.

Nos, az utasoknak bizonyára csak kevés hányada rendelkezik új vonalhálózati térképpel, és ők sem mind vehették észre az 58A járatot. Egy biztos: ne tessenek vární, mert nem jön. De elfogulatlanul el kell azt is mondani, mert a teljességhez ez is hozzátartozik, hogy ezen a pályaszakaszon jelenleg is Budapest egyik legsűrűbb és leggyorsabb villamosközlekedése segíti az utazni vágyókat, tehát senki nem marad le. Eppen erre hívták fel a figyelmet a szakemberek: a pálya már annyira telített a csúcsidőszakban, hogy még egy viszonylat akadályozná a forgalmat. Ugyanis a Moszkva téren a Szilágyi Erzsébet fasorba kanyarodó pályán óránként 40 szerelvény tud áthaladni, ennyit tesz lehetővé az itteni jelzőlámpás kereszteződés átbocsátó képessége. Az 56-os és a 18-as, valamint az egyéb, kocsiszinbe ki-beálló szerelvények ezt a kapacitást csaknem ki is töltik. Felmerült a 18-asnak a Budagyöngyéig való csúcsidőszaki meghosszabbítása is, de ezt elvetették, mert például a járművezetőknek egyik végállomáson sem lenne pihenő bázisa stb. Mindenesetre az 58A térvel kapcsolatban annyi azért kiderült, hogy a szerelvények, a Széplónánál vágányt váltva, a hűvösvölgyi, nagy forgalmú vonalat nem zavarták volna.

Kertész István

Katasztrófavédelmi verseny

A Polgár Védelmi Igazgatóság XII. kerületi kirendeltsége által megrendezett katasztrófavédelmi versenyre idén április 11-én került sor. Tizenkét iskola nyolcfős csapatai vettek részt rajta. Ez a magas részvételi arány azt bizonyítja, hogy az iskolák számára is nagy fontossággal bír a gyerekek felvilágosítása arról, milyen veszélyek fenyegetik őket lépten nyomon a biztonságosságunk hátterében, az utcán és az iskolában. Fontos, hogy a gyerekek megtanulják: a lakásban is számtalan balesetet szenvedhetnek égési sebek, horzsolások, zúródások, törések formájában. Nem árt, ha tudják, hogyan védjük ki, kerüljük el ezeket a veszélyhelyzeteket, vagy ha már a baj megtörtént, mi a teendő.

A verseny során a gyerekeknek polgár védelmi, tűzvédelmi, egészségügyi, közlekedési, rendvédelmi elméleti és gyakorlati feladatokat kellett teljesíteniük. Nagy sikere szokott lenni a tűzvédelmi feladatoknak, aminek most az időjárás nem kedvezett, valamint az egészségügyi gyakorlatoknak, mivel ezek elengedhetetlenül kellékei a szemléltető eszközök és a bemutatók.

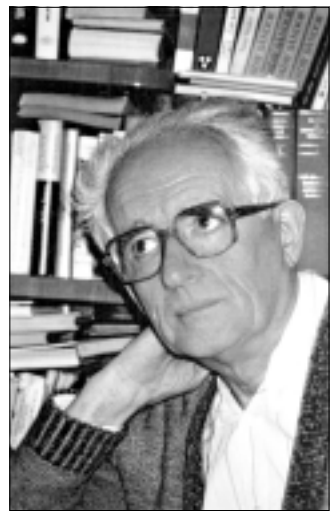
A másik igen kedvelt feladat a főzés volt, amelyet csapatonként két fő végzett. A legjobbnak bizonyult párost különdíjjal jutalmazták. A hangulatos rendezvényen a résztvevők igen jól érezték magukat még a rossz időjárási viszonyok ellenére is. A versenyt a Németvölgyi úti Általános Iskola, illetve a Városmajori Gimnázium csapatai nyerték, de a többiek is díjazták. A díjak értékes Libri csomagokat, könyv- és vásárlási utalványokat tartalmaztak.

K. R.

Idén kapott Kossuth-díjat Vargha Domokos, az erdőmérnök-író

Öt évtizede kerületünk polgára, aranydiplomás erdőmérnök, József Attila-díjas, Arany János-díjas, Károli Gáspár-díjas író. Idén március idusán szépirodalmi életművéért Kossuth-díjat kapott. Főleg az ifjúság számára írt műveiről részesült a nagy megbecsülésben.

1922-ben Kunszentmiklóson, sokgyermekes, több generációra visszanyúló református lelkész családban született. Ösei részben Erdélyből, részben Dunántúlról származtak. Kismérsék voltak, és kiemelkedő teljesítményekkel szolgálták a nemzet ügyét. Gimnáziumi érettségje után tanári pályára vágyott, mert egyéniségéhez az a hivatás állt legközelebb. Gyenge egészségi állapota ugyanakkor természetközeli pályára sarkallta. Ezért iratkozott be 1940-ösztén a Műegyetem soproni karának erdőmérnöki osztályára. Ez a diákélet fejlesztette ki benne egyrészt a természet iránti rajongását, s a mérnöki munka figyelmeztető, racionális gondolkodását.

FOTÓ: PERLAKNÉ ÉVA

Írói tehetsége Sopronban, az egyetemi ifjúság havi folyóiratában, a „Bástyánk” –ban a háborús évek – 1941-1944 – alatt kezdett kibontakozni. Évfolyamunk „hangadója” volt a népi írók, a népdal, a népművészet, a parasztság gondjai és a magyar- finn nyelvokosság bemutatásával. Még Veres Pétert is sikerült előadói estre Sopronba hívni. Emlékezetesek maradtak a magyarnépdal-estek is a soproni Magyar Művelődés Házában. Igazi szellemi, pedagógiai, irodalmi példaképe Karácsony Sándor, a debreceni egyetem professzora volt.

Erdőmérnöki diplomáját 1944-ösztén kapta meg. Pályafutását 1945 tavaszán Debrecenben földmérő mérnöknek kezdte. Később újságíró, majd a Magyar Rádió munkatársa. 1956-ban a forradalom idején a Szabad Kossuth Rádió egyik vezetőjévé választották. Forradalmunk szovjet legázolása után Tóbiás Áron író-kollégájával részt vett a Nagybudapesti Munkástanács alakuló ülésén az Egyesült Izzógyárban. Ott olvasta fel *Bibó Istvánnak*, Nagy Imre forradalmi kormánya miniszterének a kibontakozásra irányuló tervezetét. Emiatt két évre Kádárék börtönébe került. Szabadulása után a Budapesti Erdőgazdaság zöldövezetet tervező csoportjában sikerült elhelyezkednie. Az erdősz hivatáshoz való visszatérésében, a soproni diákszolidaritás szellemében, erdősz kollégái segítettek keresetben, hogy családját el tudja tartani.

Később, évek múltán az önálló írói pályára lépett. Első könyvével, az azóta többször kiadással került „Kutyafülűk”-kel jelentkezett. Ezzel, a gyermekeknek és a szülőknek írt esszéjével indult. Hét gyermekével és ma már 23 unokájával, 7 dédunokájával bizonyítja, hogy nagycsaládban is lehet gyerekeket jól felnevelni és emellett írói munkát folytatni. Még nehéz anyagi körülmények között is.

Jó szónok. Sopronban öregdiák-találkozóinkon érces hangja, szép és izes magyar beszéde, gondolatokban gazdag mondanivalója mindnyájunkat meghatótt.

Harmencévnnyi írói munkássága során a mai napig – több kiadást is megérve – 26 műve jelent meg. Témái nagyon változatosak, de mindegyikből su-

gárzik a pedagógiai szemlélete. Könyvei, a szépirodalmi művektől a történelmi, erdőszeti, természettudományos művekig, esősorban az ifjúságnak szólnak, de a felnőttek számára is jól érthetőek és élvezhetőek. Az „Európa születése” című könyvét jó lenne angol nyelvre lefordítva is megjelentetni, mert az Európai Unió bővülése során minél többen meg kellene ismerjék kontinensünk egykori szerveződésének múltját, amely a mai napig is meghatározó jelentőségű. Persze jó lenne más európai nyelveken is kiadni, ha ehhez az anyagi lehetőségek meglesznek. A Lyukasóra című irodalmi havi folyóirat születésénél is jelen volt, több mint négy évig ő szerkesztette ezt a lapot. Legutóbbi műve, a „Végjáték-végjáték” e napokban jelent meg. Búcsúzás az élettől, megdöbbentően nagy lelkiertő sugároz. Még súlyos betegen is megírta ezt a könyvet.

A Műegyetem soproni Bányá-, Kohó- és Erdőmérnöki Karát két és fél évszázados múlt után nem csak a Miskolcra 1953-ban történt áttelepítés, hanem a Sopronban maradt Erdőmérnöki és Faipari mérnöki Egyetem 1956-öszi részbeni emigrációja törte ketté. Professzorok és egyetemi hallgatók közül kettőszáz választották az emigrációt. Sok hányattatás után Kanada fogadta be őket: a Csendes-óceán partján a Vancouveri egyetem. A szorosabb kapcsolat Sopronnal azonban csak a politikai változások után jöhetett létre. Az újr egymásra találás nagy ünnepe után a kanadai kollégáink által hozott, indiai népművész által készített, fából faragott emléktábla mellé Vargha Domokos sok szép verse közül a számunkra legkedvesebb strófájával zárom ezt a megemlékezésemet:

„Akik elmentek, de el nem szakadtak,

Kanadában is magyarok maradtak,

Akik meggyőztek egy másik világot,

De ma sem mások, soproni diákok.

Az ősi otthon, az Akadémiát, Szívből köszöntük, vívát, vívát, vívát!”

Hábel György aranydiplomás erdőmérnök

A színpalak mögül

A Tímár Kamara Táncegyüttes jubileuma

Nemrég adtunk hírt a kerületünkben élő és alkotó Tímár házaspár „Csillagszemű” táncosainak fellépéseiről. Ezúttal a Tímár kamaratáncegyüttes 5 éves jubileumi gálaműsoráról számolhatunk be. A XII. kerületi Művelődési Központ színháztermében telt ház volt, így a színpalak mögül figyeltem, hogy mi történik a színpadon. Ez a nézőpont azzal az előnnyel járt, hogy olyasmiről is hírt adhatok, amit a közönség nem látott. Például arról, hogy az egyik táncos, *László Attila* tudógyulladással lépett színpadra (csak egy-két táncnál és egy énekléssel kellett helyettesíteni). A nézők azt sem sejtették, hogy egy másik táncos, *Haskó Agnes*, aki még nem választotta el a kicsinyét, műsor előtt és két táncolás között fejéssel foglalatzkodott az öltözőben. Annak is alig volt nyoma, hogy a szótól is éneklő *Kovács Györgynek* az előző napon teljesen elment hangja. Talán még az sem tűnt fel mindenkinek, hogy *Maczkó*

Ada-lak

Janzsó Tamás fotói

A tehetség villanásai

Mi járhat a fotós agyában, míg exponálásra vár? Mennyire megkomponált és mennyire véletlen az, ami a fotószalagra kerül? Mennyi a szerencse szerepe egy kész felvételen?

Megannyi kérdés, pontos válasz bizonyára nincs is. A véletlen és a szerencse azonban csak azok mellé áll, akik felkészülten várják. *Janzsó Tamás* ilyen ember. Fényképezésként tanult, azután szerényen, de szorgalmasan elindult felé. A hét év alatt, amióta a *Hegyvidék* hozza az írásait és fotóit, hatezer felvételt készített. Hírképeket, riportképeket, dokumentumokat. Egyre szebbeket. Végül a 2002. évi kerületi falinaptárba is bekerült két felvétele. És most itt ez a kiállítás: 25 válogatott kép a Hegyvidékről „Villanások” címmel, a polgármesteri hivatal folyosó galériáján.

Pompás zsánerképek a zugligeti dísznótór hangulataival és sakkozókkal. Karakteres portrék: *Göncz Árpád*, *Tátrai Tibor*, *Marton László* és mások. R riportfelvételek *Faludy György* dedikálásáról, az Apor Vilmos téri templom ünnepéről, néptáncosokról, vívőedzetről. Megújuló és romosodó épületek és a tájra jellemző növények: virágzó és halódó fák. Arválnyhaj a Sas-hegyről.

Ami összefogja ezeket, az az alkotó hozzáállása. Először is a szeretet. Humorral vagy aggódással, gyönyörködve vagy elmélyülve a témában, költői lírával vagy dokumentarista tárgyilagossággal. De mindenben átütő szeretettel a téma iránt.

A mozgás. Szinte minden kép mozog. Látni, ami a pillanat előtt volt, s azt is, ami azután jön. Hallani a karakteres böllér utasítását, a gyors játszma bábjaikat koppanását a táblán, a kocsió társa-

ság jökdévt, „hallani” a halálra szánt dísznő „üzenetét”, látni az alkotó művészember ihletét, növényen a szél moccanását. Mint a futurista alkotásokon: mozdulnak a sport, a tánc, a nevetés fázisai csupán az alakok egymásutánálása által. Fantasztikus látni álló képeken ennyi dinamizmust.

A feszültségek. A szögletes és gömbölyödő formák geometrikus ritmusai. Fények és árnyak hangulati töltése. A fekete-fehér felvételeken a lerobbanó épület, a szépségében pusztuló lakóház. A magára maradt fa segélykérő üzenete mind-mind megannyi ellentétet hordoz.

Villáminterjú Göncz Árpáddal

Janzsó Tamás fotókiállítását megtisztelte jelenlétével *Göncz Árpád*, a Magyar Köztársaság első elnöke is.

– *Örömmel látom, elnök úr, hogy napbarátságát, kipihent az arca. Ilyen jót tesz a visszavonultabb élet?*

– Az igazság az, hogy „meglógtam” a választások előtt; elmentünk egy kicsit a Tátrába pihenni. Nap is volt, havat is láttunk, nagyon jót tett. Egyébként most is rengetegen keresnek, de talán nem annyira rendszeresen.

– *Jut idő végre ismét írni, fordítani?*

– Fordítani nem akarok, elég amerikai művet átültettem már. Hanem van a terveimben egy könyv mindarról, amit tízévi elnökségem idején tanultam.

– *Emlékszik még arra, milyen körülmények között készült itt látható portréja? És mi a véleménye róla?*

– Egy könyvnapra dedikáláson kapta el a pillanatot. Nekem már herótom van a sok protokoll fényképezéstől, de ez annyira kedves portré, hogy ritkaság. En nem ismertem Janzsó Tamás nevét, de küldött egy meghívót, és mellékelte a felvételt. A feleségemnek annyira megtetszett, hogy kivette a keretből egy korábbi képet, és ezt tette fel a helyébe a falra.

Kíváncsi lettem rá, azért jöttem el. Olyan, amilyennek képzeltem. Nagyon jó, friss szemem van. Képei meg vannak komponálva, többet is adnak önmaguknál. És az ötlet is nagyon tetszik, hogy az önkormányzat folyosóján rendeznek be kiállításokat. Ugye kaphatnak majd a *Hegyvidékből*, ha megjelenik?

A költői, festői látásmód. A virágzó fa impreszionisztikus színfoltjai, a templomi tömeg színes ritmusai. A vadszőlő leveleinek őszi pirulása a ház falon, a tomyokra, falakra futó fény-árnyék játéka. Az alkotó ember egysége alkotásával. A portrék jellemet is kifejező beállításban mutatják, mennyire saját látásmóddal kezeli a kamerát a művész.

Ahogy megnyitójában *dr. Müllner Jenő* főszereplésénél jellemezte: Janzsó Tamás méltó ígéret arra, hogy *Klősz György*, *Escher Károly* és a Hegyvidék más fotóművészeinek nyomába lépve idővel az ő fotói is dokumentumává váljanak szűkebb pátriánk állapotának, változásainak. S hogy a *Hegyvidéki fotográfia* egy későbbi gyűjteménye már az ő munkáit is egybegyűjttesse.

Nekünk, kollégáknak pedig jó, hogy a mi szerkesztőségünk is hozzájárul egy szerény, szorgalmas és nagyon tehetséges fiatalembernek megteremtéséhez. Érdemes odafigyelni rá, mert nagy ígéreteket hordoz. Segítse munkájában a véletlen és a szerencse!

M. Á.

japán fiú nem hiába matematikus, rendkívül pontosan táncol, emellett igen hamar megtanulja a táncokat, azok belső rendszerét, így a magyarok tőle lesik el a lépéseket. (É sorok írja a szünetben megszólított egy japán kinézeti fiatalembert, hogy ismeri-e Suzuki Jin-t, és kiderült, hogy a fiú dél-koreai, a Balassa Intézetben együtt tanulják a magyar nyelvet, s a kollégiumban is szobatársak. „Nagyon büszke vagyok rá” – mondta.) Az is előfordul, hogy a táncos szeretne megtanulni egy hozzá közel álló táncot. A Bartók Béla zenéjére koreografált román népi táncokat például eredetileg felkérésre készítettem, azután a feleségem táncolta őket, most pedig *Rikassy Barbara* kérte, hogy hadd táncolja el ő is.

– *Milyen törekvések alapján építette fel a műsört?*

– Egy jubileumi műsornál természetesen azokat a táncokat igyekszem kiválasztani a repertoárból, amelyeket a táncosok a leginkább kedvelnek, így kerültek a műsorba a Bartók-zenére írt táncok. A Küküllő menti táncokat azért választottam, mert azokat eddig csak egyszer adtuk elő, a pesti Vigadóban, az Adventi vendéglátás című műsorban. A Csalogató pedig erre az alkalomra készült.

– *Mi az, amit nem tudtak megoldani feltehetően megoldani?*

– Kis teremben próbálunk, ezért a táncosok közt kell állnom, nem egy nézőtérre. Ez megnehezíti a táncosok dolgát.

Tímár Sándort a műsor után egy méves kivetül sámlival ajándékozták meg a színpalak mögött az együttes tagjai, hogy a próbákban magasabbról láthassa a táncosokat. A sámlira az együttes valamennyi táncosának ráírták a becenevét.

Kérész Gyula

FOTÓ: SZÉLÉNYI LÁSZLÓ